

***Kommunedelplan
for
idrett og friluftsliv
Sunnadal kommune
2013-2017***

Sunnalsøra 6.2.2013

INNHALDSFORTEGNELSE:

BAKGRUNN	5
1. Innledning	5
2. Definisjoner	5
2.1. Idrett.....	5
2.2. Friluftsliv.....	5
2.3. Anlegg for friluftsliv.....	6
3. Forutsetninger og mål	6
3.1. Forutsetninger.....	6
3.2. Mål.....	8
VIRKEMIDLER	9
4. Virkemidler	9
4.1. Kommunale langtidsplaner.....	9
4.2. Sikring av arealer.....	9
4.3. Godkjenning av anlegg - informasjon og rådgivning.....	10
4.4. Skilting av anlegg, kulturminnesmerker, turstier m.m.....	11
4.5. Drift og vedlikehold.....	11
4.6. Tilskuddsordning for ikke-kommunale kulturanlegg.....	13
5. Register over anlegg og områder	14
5.1. Idrettsanlegg.....	14
5.2. Lekeplasser og balløkker.....	14
5.3. Anlegg og områder for friluftsliv.....	14
5.4. Kunstisløkke bruk og drift.....	14
5.5. Gjennomførte tiltak i planperioden 2006 - 2012.....	14
6. Aktivitetsmønster og anleggsbehov	16
6.1. Organisert idrett.....	16
6.2. Friluftsliv og uorganiserte aktiviteter.....	16
VURDERINGER	18
7. Prinsipper for utbygging og tilrettelegging	18
8. Arealbruk for friluftsliv	18
8.1. Klassifisering.....	18
8.2. Utfordringer knyttet til friluftsområder i Sunndal.....	19
8.3. Prioriterte områder.....	20
9. Langsiktige oppgaver (10-12 år)	24
9.1. Uprioritert liste over langsiktige behov for idrettsanlegg 10-12 år framover.....	24
10. Prioriterte utbyggingsoppgaver i perioden 2012 -2017	28
10.1. Generelt.....	28
10.2. Økonomi.....	28
10.3. Prioriteringsliste idrettsanlegg.....	29
10.4. Prioriteringsliste nærmiljøanlegg.....	30
10.5. Prioriteringsliste friluftsliv.....	31
10.6. Nyanlegg idrett, nærmiljø og friluftsliv - samlet prioritering for Sunndal kommune i perioden 2011-2016.....	32
Tilleggsinformasjon – vedlegg	34

Vedlegg 1: Kommunale retningslinjer for barn og unge i planlegging.....	35
Vedlegg 2: Skilt- og merkenorm for Sunndal kommune.....	37
Vedlegg 3. Ikke-kommunale idrettsanlegg i Sunndal. Driftstilskudd 2012	39
Vedlegg 4: Idrettsanlegg i Sunndal per desember 2011	41
Vedlegg 5: Oversikt over ball-løkker og friområder i Sunndal kommune.....	42
Vedlegg 6: Idrettslag og skytterlag i Sunndal kommune	43

BAKGRUNN

1. Innledning

Gjeldene temaplan for idrett og friluftsliv ble vedtatt av økonomi og planutvalget i møte 28.02.2012 ØP sak 11/12.

Teknikk-, miljø- og kulturutvalget vedtok i møte i TMK-sak 92/09 at planen skal revideres med virkning fra 2012 til 2017. Planen er nødvendig for å kunne søke om spillemidler og for å få en samordning med andre kommunedelplaner og annen kommunal aktivitet.

Teknikk, miljø- og kulturutvalget vedtok i sak 31/12, følgende arbeidsgruppe for å arbeide med rulleringen av planen:

- Arne Rønningen, teknikk-, miljø- og kulturutvalget, leder
- Steinar Husby, teknikk-, miljø- og kulturutvalget
- Sissel H. Rød, John Ellevset (vara), Sunndal Idrettsråd
- Kulturtjenesten v/ Jostein Trædal
- Plan-, miljø- og næringstjenesten v/ Carl Bjurstedt, Marit Ingrid Erstad (vara)

Til grunn for arbeidet med å rullere planen har vært lagt den vedtatte planen fra ØP.sak 11/12, Planforslaget skal legges fram for behandling i teknikk-, miljø- og kulturutvalget før utsending på høring. Planen skal endelig vedtas av kommunestyret.

2. Definisjoner

2.1. Idrett

Norges idrettsforbund definerer idrett slik:

- *"Alle konkurranseidretter som har oppnådd anerkjennelse innenfor den organiserte idrett, og andre aktiviteter som ikke på prinsipielle måter skiller seg ut fra disse."*
- *"All treningsvirksomhet som sikter mot vedlikehold eller utvikling av den idrettslige prestasjonsevne."*
- *"TRIM-aktiviteter der prestasjonsnivået kan spille en mindre rolle enn den umiddelbare tilfredsstillelse og de helsemessige virkninger aktiviteten gir."*

2.2. Friluftsliv

"Friluftsliv" er et begrep der tolkningene har vært mange. I denne sammenhengen er det rimelig å ta utgangspunkt i den definisjonen som er lagt til grunn for arbeidet med friluftsliv fra Miljøverndepartementets side, slik den finnes i St.meld. nr. 39 (2000-2001) Om friluftsliv:

- *"Friluftsliv er opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse."*

Utenfor friluftslivsbegrepet faller motorisert ferdsel i utmark og på vassdrag, idrett (inklusive organisert trening) og andre konkurranse- og prestasjonspregede aktiviteter og utendørs aktiviteter i hager, parker og urbane strøk. Grensene vil alltid være flytende og til tider kontroversielle, ut fra det positive begrepsinnholdet i "friluftsliv".

Stortingsmelding 39 har følgende nasjonale mål for friluftslivet:

Strategisk mål:

Alle skal ha høve til å drive friluftsliv som helsefremjande, trivselsskapande og miljøvennleg aktivitet i nærmiljøet og i naturen elles.

Nasjonale resultatmål:

- 1. Friluftsliv basert på allemannsretten skal haldast i hevd i alle lag av befolkninga.*
- 2. Barn og unge skal få høve til å utvikle dugleik i friluftsliv.*
- 3. Område av verdi for friluftslivet skal sikrast slik at det fremjar miljøvennleg ferdsel, opphald og hausting, og at naturgrunnlaget blir teke vare på.*
- 4. Ved bustader, skular og barnehagar skal det vere god tilgang til trygg ferdsel, leik og annan aktivitet i ein variert og samanhengande grøntstruktur med gode samband til omkringliggjande naturområde*

2.3. Anlegg for friluftsliv

Med anlegg for friluftsliv forstås ikke idrettsanlegg for konkurranseidrett. De terrenginngrep som iverksettes for friluftsliv er som regel begrenset i forhold til tilsvarende for et idrettsanlegg. I denne planen defineres anlegg for friluftsliv som:

- Friområder tilrettelagt for opphold og fysisk aktivitet i naturpregede omgivelser.
- Badeplasser, fiskeplasser og anlegg for vannsportsaktiviteter.
- Stier, turveier og turløyper i utmark og i tilknytning til større idrettsanlegg, med nødvendige anlegg som bruer over elver og bekker, sikring på utsatte steder o.l.
- Friluftslivsanlegg spesielt tilrettelagt for handikappede.
- Turisthytter, gapahuker
- Turkart, trimposter, turbeskrivelser (orienteringskart – selv om dette primært er idrettsanlegg)
- Parkeringsplasser i tilknytning til friluftslivsområder

3. Forutsetninger og mål

3.1. Forutsetninger

Sunndal kommunestyre vedtok i møte 29.08.2007 i kommuneplan for Sunndal følgende satsingsområder:

- **Næringsutvikling** – spennende arbeidsplasser for alle
- **Tilflytting og integrering** - kom og bli en av oss
- **Regionsenterutvikling** – vi vil være noe for andre
- **Miljø og energieffektivisering** – tenke globalt, handle lokalt
- **Velferd og oppvekstmiljø** - det gode liv for alle

Sunnal kommunestyre vedtok i møte 29.08.2007 i kommuneplan for Sunndal følgende målsetninger:

- 1. Befolkningsvekst - 8.000 innbyggere innen år 2015**
- 2. Flere jobber - 4.500 arbeidsplasser innen år 2015**
- 3. Økt tilflytting og god integrering**
- 4. Sunndalsøra som regionsenter og knutepunkt på Indre Nordmøre**
- 5. Bærekraftig utvikling**
- 6. Gode oppvekstmiljø, velferd og helse**
- 7. Et allsidig kultur- og fritidstilbud**

Spesielle forutsetninger for denne planen

I forbindelse med planlegging av nye anlegg må følgende faktorer tillegges vekt:

- Naturlige forhold (topografi, klima).
- Befolkningsgrunnlag, samordnet areal- og transportplanlegging.
- Redusere klimagassutslipp fra anlegg, aktiviteter og reiser for idrett og friluftsliv.
- Idrettslige tradisjoner i området.
- Friluftslivstradisjoner i området.
- Naturens tåleevne (bærekraftig utvikling) og estetikk.
- Nasjonalpark, landskapsvernområder og biotopvernområde.
- Lokalt (grendervis) må man satse på tilrettelegging av anlegg for barneidrett / nærmiljøanlegg og for idrett på mosjons- og breddenivå. For trening og konkurranser på høyere (elite-) nivå må tilrettelegging skje ut fra en vurdering for hele kommunen, eller regionalt.

Det er i plansammenheng viktig å komme fram til løsninger som er rasjonelle, funksjonelle og gode for de aktivitetene anleggene skal ivareta. Sambruk med utgangspunkt i eksisterende idrettsanlegg, skolebygg, garderobebygg m.m., med sikte på å ivareta flere brukergrupper / bruksbehov og flerbruk / høy utnyttelsesgrad, er viktige stikkord i denne sammenhengen.

Nyere undersøkelser viser at friluftsliv engasjerer langt flere enn idretten. En undersøkelse viser også at bruk av løyper og stier synker drastisk om avstand bolig – startpunkt overstiger 500 m. Det er derfor viktig å legge til rette for friluftsliv med utgangspunkt i boligområdene.

Friluftslivsaktivitet er også svært viktig fra et folkehelsesynspunkt, i tillegg til den direkte livskvalitet det gir. Sentrale myndigheter vil nå prioritere opp friluftslivet ved å øke andelen av spillemidler til friluftsliv til 12 %, men erfaringsmessig har det vært vanskelig å få inn nok søknader.

Friluftsliv og reiseliv

Sunnal har – som mange andre vestlandskommuner, en fantastisk natur, med store muligheter for avansert friluftsliv. Vi har noen av landets flotteste topper for toppturer på ski (Dronningkrona, Fløtatind...) både for relativt moderate skiløpere og de mest ekstreme. I fjellsportmiljøet har dette vært kjent en årrekke (for forfatteren av disse linjer siden 1979...) Gjennom arrangementet Sunndal Ski Session (SSS) har et lokalt firma (Contrast Adventure) i samarbeid med lokal overnattingsbedrift (Trædal hotell) siden 2010 satt søkelyset på disse mulighetene. SSS tilbyr ei helg med toppturer med sertifiserte guider, instruksjon, utstyrstesting, god mat, foredrag, film, god musikk og sosialt samvær. I 2012 deltok 100 på turene og 400 på øvrige arrangementer. Turene legges til konfliktfrie områder og bidrar til å trekke oppmerksomheten mot disse.

Også sommerstid er mulighetene mange. For 40 år siden var Sunndal med Innerdalen klatringens «Mekka» i Norge. I dag har Romsdal overtatt rollen som sentrum for alpine fjellturer med produkter som Fjellfestivalen og Romsdalseggen. Takket være noen ildsjeler og god jobbing.

Innerdalen er imidlertid et mye brukt turterreng blant familier og folk med interesse for topp-turer

Gjennom det nå nedlagte Dovrefjellrådet har det vært arbeidet for bærekraftig turisme i og rundt verneområdene. Det er stort sammenfall mellom de anlegg som etterspørres av lokalbefolkningen og av de fleste tilreisende: Godt merkede, ikke for krevende eller for lange, turer med utgangspunkt i bilvei eller aller helst overnattingssted. Igjen tiltak som gir liten konflikt med andre interesser, og forutsetningene for synergi mellom tilrettelegging for friluftsliv og for reiseliv burde være til stede. Det arbeides nå for å gjøre Åmotan mer attraktivt for besøkende.

Turbøker - kart

For friluftsliv er også gode kart og turbeskrivelser viktige «anlegg» og igjen – dette er tiltak som har synergi med reiselivet. Tilbudet er nærmere beskrevet i kapittel 6.2.

3.2. Mål

Hovedmål

Situasjonen når det gjelder anlegg for tradisjonell idrett på konkurransenivå er god i Sunndal. I den grad det er knyttet problem til anleggssituasjonen, er dette i første rekke knyttet til at det er for lite midler og kapasitet til vedlikehold av eksisterende anlegg. Forutsetningene ovenfor (3.1) sett i sammenheng med et ønske om å nå brede grupper med et tilbud innen idrett, mosjon og friluftsliv leder til en målsetting for planen som på neste side:

- * Hovedmålet for planen er at alle grupper i befolkningen skal gis gode muligheter til fysisk aktivitet der de bor. Dette gjelder friluftsliv og idrett på mosjons- trenings- og konkurransenivå.
- * Tilrettelegging for friluftsliv, mosjonsidrett, lekbetont idrettsopplæring av barn og nærmiljøaktivitet skal prioriteres i planperioden.
- * Nyanlegg skal etableres på en miljømessig og estetisk tilfredsstillende måte.
- * Idrettslige tradisjoner og bredde tillegges vekt ved drift og vedlikehold av anlegg.

VIRKEMIDLER

4. Virkemidler

4.1. Kommunale langtidsplaner

Behovet for å styre samfunnets utvikling og å planlegge det offentliges virksomhet både på kort og lang sikt, er stadig blitt større. Systematisk planlegging er i denne forbindelse et viktig ledd i det offentliges virksomhet.

Den enkelte kommune skal utarbeide en kommuneplan som dekker hele kommunen. Kommuneplanen skal inneholde en langsiktig og en kortsiktig del, samt en arealplandel. Den langsiktige delen skal klarlegge de overordnede mål og retningslinjer for kommunens utvikling. Om friluftsliv heter det i de overordnede målsettinger i kommuneplanens plangrunnlag:

"Et allsidig kultur- og fritidstilbud".

Gjeldende arealplan for Sunndal kommune ble vedtatt i K.sak 07/ 38, møte 29.08.2007. Revidering av arealplan skal startes opp rundt 2012-2013.

Kommuneplanens kortsiktige del (økonomiplanen) har et tidsperspektiv på 4 år.

4.2. Sikring av arealer

Kommuneplanens arealdel i Sunndal ble vedtatt 29.08.2007.

Kommunedelplanene for Sunndalsøra og Ålvundfjord fra 2002 og 2003 er fremdeles gyldige.

Reguleringsplan kan være et egnet planredskap for å sikre og utbygge anlegg for idretts- og friluftslivsformål. Det er en forutsetning at aktiviteten er forholdsvis konsentrert over et begrenset areal. I de fleste tilfelle vil regulering til friområde være mest aktuelt. Slik regulering gir kommunal innløsningsrett og -plikt (i siste tilfelle etter krav fra grunneier). For større områder som brukes mindre intensivt kan regulering til spesialområde - friluftsliv være aktuelt. Grunnerverv kan gjøres ut fra en vedtatt reguleringsplan også ved regulering til andre formål enn friområde, dersom eier motsetter seg de tiltak som følger av planen.

I reguleringsplan for Grødalen er trase for skiløype innregulert. Denne planen er nylig behandlet og vedtatt, det kommer nå ønsker bl.a. om omlegging og utvidelse av løypenettet. Tilsvarende er det regulert inn trase for skiløypa i reguleringsplanen for Trolltind (Jordalsgrend). Begge steder motsetter grunneiere seg oppkjøring etter innregulert trase.

Kommunale bestemmelser. Som et tillegg til gjeldende rikspolitiske retningslinjer har Sunndal kommune vedtatt særskilte kommunale retningslinjer for barn og unge. (Hjemmel: Plan og bygningsloven.) Bestemmelsene gir normer for områder og arealer som skal tilrettelegges for barns lek i nærmiljøet, og følger som vedlegg til planen.

Avtale med grunneiere. For flere anlegg er det en avtale direkte mellom grunneier og de enkelte idrettslag. Dette er en smidig modell, og ved anlegg som gir mindre intensiv bruk slik som turstier og -veier vil dette være en foretrukket modell. For de viktigste hovedstiene vil det være aktuelt at kommunen inngår slike avtaler, for øvrig bør det være idrettslag, turlag, grendelag o.l. som inngår disse. For å kunne få spille- eller friluftsmidler må slike avtaler være av minst 40 års varighet og tinglyses. Der en ikke oppnår enighet med grunneier, vil utarbeidelse av reguleringsplan med påfølgende innløsning være et alternativ om offentlige / allmenne hen-

syn veier tyngre enn grunneiers interesser. Dette kan være aktuelt der en eller et fåtall grunneiere blokkerer en viktig trasé.

Inngrepsløyve for å lette ferdsel i utmark. Ny § 35 i lov om friluftslivet gir kommunen rett til å varde og merke opp ruter og turstier i utmark eller til å gi organisasjoner som arbeider for å fremme reise- og friluftsliv slik rett.

Vern var fra 1.7.2009 hjemlet i naturmangfoldloven (opprinnelig naturvernloven). Store områder (ca 2/3 av kommunens areal), vesentlig i fjellet, er vernet hjemlet i naturmangfoldloven (nasjonalpark, landskapsvernområder, biotopvernområder og naturreservater). I disse arealene er tekniske inngrep, motorisert ferdsel m.v. forbudt, slik at disse områdene er sikret i overskuelig framtid for et enkelt friluftsliv uten særlig tilrettelegging. Samtidig setter vernet begrensinger på tilrettelegging for friluftsliv om dette medfører fysiske inngrep.

Tilråding:

- * Viktige traséer for turveier der kommunen skal sikre traséen gjennom avtaler med grunneier, bør vises i kommunedelplanens arealdel. Der det ikke er mulig å oppnå enighet om framføring av slik trasé, kan det være aktuelt å be om reguleringsoppdrag.
- * Det bør sikres og opparbeides traséer for turveier ut fra alle regulerte boligområder i kommunen.
- * De innregulerte skiløypene i Grødalen og Jordalsgrenda må sikres, om nødvendig ved inngrepsløyve eller kommunalt erverv av rett til å preparere løyper.

De 3 hovedfinansieringskildene ved utbygging av idrettsanlegg og områder for friluftsliv er:

- I. Statlige tilskudd, herunder spillemidler
- II. Kommunale tilskudd
- III. Utbyggers egne midler og / eller dugnadsinnsats og gaver.

I forbindelse med at det søkes om tilskudd fra staten og eller kommunen til anleggsutbygging, blir det foretatt en konkret vurdering av planer, kostnadsoverslag og finansieringsplan for det aktuelle anlegget.

4.3. Godkjenning av anlegg - informasjon og rådgivning

Når det blir søkt om spillemidler skal det utarbeides detaljerte planer for utbygging og drift. Tilskudd av spillemidlene gis kun til anlegg der det foreligger godkjente planer. Slik søknad om forhåndsgodkjenning av planer fremmes gjennom kommunen v / kulturtjenesten, som også kan gi råd og veiledning. Forhåndsgodkjenning gis av administrasjonen etter at det er innhentet uttalelser/godkjenning fra Møre og Romsdal fylke og kommunens plan-, miljø- og næringstjeneste.

Større anlegg skal godkjennes av kulturdepartementet.

Søknad om byggetillatelse / byggemelding til kommunale bygningsmyndigheter kommer i tillegg til ovennevnte søknad om forhåndsgodkjenning av planer. De fleste anlegg vil forutsette en byggesaksbehandling, det er viktig at tiltakshavere er oppmerksom på dette. Unntaket vil i hovedsak være turstier og -veier der det ikke foretas terrenginngrep av betydning.

4.4. Skilting av anlegg, kulturminnesmerker, turstier m.m.

Et virkemiddel for bedre tilgjengelighet og økt aktivitet innen idrett og friluftsliv er informasjon, bl.a. ved hjelp av skilt. Ved forrige planbehandling ble det foreslått innført en felles norm for skilting av anlegg, kulturminnesmerker, turstier m.m. i Sunndal. Bare i begrenset grad er skiltnormen tatt til følge. Ordningen foreslås opprettholdt, med nye fylkeskommunale normer som alternativ. Normen følger planen som vedlegg.

Det kan gis tilskudd til skilting og merking over midler til ikke-kommunale kulturanlegg, dersom ikke tiltaket inngår i et annet tilskuddsberettiget tiltak.

I verneområdene forutsettes brukt en felles skiltmal, utarbeidet av Direktoratet for naturforvaltning. Merking av stier og løyper, skilting og lignende krever tillatelse fra vernemyndigheten.

Tilråding:

- * Skilt- og merkenorm for Sunndal kommune / Møre og Romsdal fylke legges til grunn for skilting og merking i kommunal regi.
- * For at det skal gis tilskudd til skilting og merking, forutsettes skilt- og merkenorm for Sunndal kommune / Møre og Romsdal fylke fulgt.
I verneområder må merking og skilting følge DN's norm. Skilting og merking her krever vernemyndighetenes tillatelse, eller kan utføres av denne.

4.5. Drift og vedlikehold

Kommunale idrettsanlegg

Kommunen står for drift og vedlikehold av følgende kommunale anlegg innen rammene av årlige budsjetter:

- Sunndal svømmehall
- Sunndal sportshall med flerbrukshall
- Sande stadion m / tilhørende baneanlegg
- Kunstgressbane
- Fagerhaugan trim- / aktivitetsområde m / lysanlegg
- Balløkker

Kulturtjenesten, kommunalteknisk tjeneste og eiendomstjenesten har et delt driftsansvar. Kulturtjenesten har drift av svømmehallen med energiutgifter. Kommunalteknisk tjeneste har uteområder og eiendomstjenesten har vedlikehold og drift av bygninger og energiutgifter. Tjenesten har også 25 % stilling som skal sørve leietakerne ved utaneanlegg og sportshallen. Oversikt for driften i 2012 kan kort oppsummeres slik:

Anlegg	Brutto utgift 2012	Totale inntekter 2012	Internfakturerte innt 2012	Netto utgift 2012
Svømmehallen	4.078.000	1.683.000	300.000	2.395 000
Sportshallen	905.000	837.000	425.000	68.000
Fotballbaner, friidrettsanlegg, Fagerhaugan, balløkker	1.090.000	219.000		871.000

Samlet kommunal bevilgning til vedlikehold er så vidt knapp at enkelte anlegg delvis slites ned før rehabilitering settes i verk.

Tilråding:

- * Kommunens driftsansvar for de kommunale idrettsanleggene videreføres.
- * Driften forutsettes opprettholdt innenfor de økonomiske rammene som gjelder i dag..
- * Det foreslås satt av midler til nødvendig vedlikehold av idrettsanleggene.
- * Nytt garderobeanlegg for Sande stadion samt overbygd tribune vurderes i planperioden.
- * Påbygg til klubbhuset for å skaffe leietakere mer lagerplass og dekke behovet for pressefasiliteter.

Ikke-kommunale anlegg

Kommunen yter tilskudd til ikke-kommunale anlegg som drives og vedlikeholdes av private lag og foreninger. I gjeldende retningslinjer for kommunale tilskudd til kulturarbeid i Sunndal kommune heter det under punkt 2.2 om tilskudd til ikke-kommunale idrettsanlegg:

"Ikkje-kommunale idrettsanlegg kan ytast stønad til drift og vedlikehald av anlegget, samt til innkjøp av nødvendig vedlikehaldssutstyr og anna utstyr. Det er eit vilkår at anlegget er ope for allmenn idrettsleg verksemd. Anleggseigarar som mottek slik stønad pliktar å halde anlegget ved like på forsvarleg vis."

Samlet kommunal bevilgning på denne posten i 2012 er kr 650.000. Dette vil dekke ca 80% av lagenes faste driftskostnader i 2012. Pr. i dag omfatter ordningen i alt 25 små og store private idrettsanlegg. Lysløyper får refundert sine strømutfgifter.

Når tilskudd til de ikke-kommunale anleggene skal fordeles, skal det tas hensyn til hvilke anlegg som er mest fleksible og kan benyttes av så mange som mulig, gjerne i samdrift mellom ulike lag / idretter. Målsetningen er at lagene skal få dekket sine faste årlige driftsutgifter.

Kommunen yter tilskudd til opprusting, vedlikehold og drift av lekeplasser og friområder. Ut fra friluftslivet betydning og den nasjonale opprioriteringen som er signalisert, også økonomisk, bør kommunens satsing på friluftsliv forsterkes. Det er ikke etablert en egen kommunal tilskuddsordning for drift / vedlikehold av anlegg for friluftsliv, en slik ordning foreslås.

Det bør etableres en tilskuddsordning for tilskudd til friluftslivsprosjekter. 12% av spillemiddeletilskuddet går i 2013 til friluftslivsformål. Det gis 50% støtte til denne ordningen.

Tilråding:

- * Nåværende tilskuddsordning for ikke-kommunale idrettsanlegg opprettholdes.
- * Størrelsen på bevilgningen foreslås økt av i lys av søknadsmengde og budsjetttrammer det enkelte år. Målet er at lagene får dekket sine dokumenterte utgifter.
- * Det foreslås satt av en tilskuddspost for innkjøp av utstyr til ikke-kommunale anlegg
- * Budsjettposten på kr 500.000 til ikke-kommunale spillemiddelprosjekter foreslås videreført i planperioden.
- * Det foreslås opprettet en tilskuddsordning på 200.000 til friluftslivsformål

Lekeplasser og friområder

Gjeldende retningslinjer for kommunale tilskudd til kulturarbeid i Sunndal kommune har følgende ordlyd i pkt. 2.3. om tilskudd til lekeplasser og friområder:

"Nærmiljøorganiserte grupper / lag (velforeiningar, grendelag, burettslag m.m.) kan ytast stønad til opprusting og vedlikehald / drift av leikeplassar, herunder innkjøp av utstyr."

Det er eit vilkår at plassen er open for allmenn ferdsel. Den som mottek slik stønad pliktar å halde plassen ved like på forsvarleg måte."

Samlet kommunal bevilgning på denne posten i 2012: Kr 115.000.

Tilråding:

- * Nåværende tilskuddsordning for lekeplasser, friområder og anlegg for friluftsliv opprettholdes.
- * Størrelsen på bevilgningen vurderes i lys av søknadsmengde og budsjetttrammer det enkelte år.
- * Tilskudd til preparering av skiløyper økes fra kr 40.000 til kr 100.000 i planperioden

4.6. Tilskuddsordning for ikke-kommunale kulturanlegg

Fra budsjettåret 2005 ble det innført en post på kr 500.000 i kommunens driftsbudsjett til spillemiddelgodkjente ikke-kommunale kulturanlegg. Midlene er forutsatt benyttet til investeringsformål i anleggsplanen for idrett og friluftsliv.

I 2010 er det avsatt kr. 500.000 på denne budsjettposten og foreslås årlig til 2017. Midlene er øremerket til fotballhall Ålvundfjord fram til og med 2013.

Tilråding:

- * Midlene til ikke-kommunale kulturanlegg avsatt i budsjettet for 2010 fordeles av TMK-utvalget i henhold til prioriteringer i denne temaplanen, jfr. kap. 10. Ved prioriteringen skal det legges spesiell vekt på anlegg som gir muligheter for sambruk.
- * Midlene kan også brukes til investeringer i utstyr og vedlikehold.

PLANGRUNNLAG

5. Registere over anlegg og områder

5.1. Idrettsanlegg

Alle idrettsanlegg i landet er registrert i et anleggsregister ("KRIS") utarbeidet av Kulturdepartementet i samarbeid med fylkeskommunene og kommunene. Registeret blir oppdatert jevnlig.

I tillegg til dette registret vises registrering / oversikt over idrettsanlegg i Sunndal, som er under utarbeidelse av Idrettsrådet, og til kart som viser anleggenes plassering, (Vedlegg 10, uttrykt).

5.2. Lekeplasser og balløkker

Det vises her til vedlagte registrering / oversikt over lekeplasser og balløkker i Sunndal, med status pr mai 2005.

5.3. Anlegg og områder for friluftsliv

Det vises her til vedlagte registrering / oversikt over anlegg og områder.

Det er utarbeidet en database hvor mange turforslag blir beskrevet og en detaljert beskrivelse utarbeid med tanke på at kartet gjøres tilgjengelig på internett.

5.4. Kunstisløkke bruk og drift

Sunndal kommune har nå mottatt spillemidler og den kommunale andelen i prosjektet ble på ca 100.000. Det er inngått samarbeidsavtale med Driva IL som monterer banen på Gjøra og legger is på løkka. Anlegget blir da en del av vinterlandet Gjøra.

5.5. Gjennomførte tiltak i planperioden 2006 - 2012

Det har i planperioden vært stor byggeaktivitet og mange anlegg er blitt bygget og rehabilitert.

Det største løftet har vært rehabiliteringen av Sunndal Sportshall og bygging av ny flerbruks-hall til ca. 14 mill kroner.

I planperioden har følgende prosjekter blitt gjennomført/igangsatt:

	ANLEGG	BYGG-HERRE	TOTAL KOSTNAD (1000 KR)	KOMMUNAL FINANS.ANDEL (1000 KR)	MERKNADER
	Utvidelse av lager og varmetue og HC toalett	Driva IL	310	95	Anlegget er utbygd
	Lysløype med omlegging og toalettanlegg og lagerbygg	IL Ulvungen	546	182	Anlegget utbygd
	Rehabilitering Sunndal sportshall og ny flerbruks-hall	Sunndal kommune	19.690	14.100	Ferdig bygd, alle spillemidlene ikke utbetalt

	ANLEGG	BYGG- HERRE	TOTAL KOSTNAD (1000 KR)	KOMMUNAL FINANS.ANDEL (1000 KR)	MERKNADER
	Bingen Sande skole	Sunndal kommune	410	200	Ferdig utbygd
	Ridehall	Sundal ri- deklubb	3.800	900	Ferdig
	Nærmiljøanlegg Sande skole med klatrevegg og sandvolleyball	Sunndal kommune	400	200	Ferdig
	Nærmiljøanlegg Driva- promenaden del 3 toalett- anlegg og gapahuk	Sunndal kommune og Sunndal Jeger og fiskerfore- ning	450	200	Ferdig
	Nærmiljøanlegg Driva- promenaden del 4 Stisystem og bru ned til sjøen fra toalettbygg	Sunndal kommune og Sunndal Jeger og fiskerfore- ning	450	200	Ferdig til våren 2011, spillemidler utbetalt
	Nærmiljøanlegg Løykja skole	Sunndal kommune	460	260	Ferdig
	Elektronisk elgbane Ål- vundeid	Ålvundfjord og Ålvundeid skyttarlag	312	101	Ferdig
	Isløkke kunstis	Sunndal kommune	400	80	Ferdig, spillemidler utbetalt
	Innendørs skytebane Gravem	Sunndal skyt- terlag	1.875	625	Ferdig, spillemidler utbetalt
	Tråkkemaskin	Sunndal kommune	1.200	750	Innkjøpt og driftes av IL Ulvungen
	Nærmiljøanlegg Sunndal Ungdomsskole	Sunndal kommune			Byggeregnskap ferdig og spillemidler utbe- talt
	Nærmiljøanlegg Ålvund- eid skole	Sunndal kommune	600	400	Ferdig høsten 11
	Fotballhall Ålvundfjord	Kvass/Ulv	3.200	1.500	Ferdig 2011

Planen har vært et bra styringsverktøy for å prioritere foreslåtte utbyggingsoppgaver. Det viser seg imidlertid ofte at det er de anleggene som har flinke pådrivere, som får realisert sine anlegg først. Planen er nødvendig for å ha oversikt over hvilke anlegg det arbeides med å realisere.

Tilskudd fra spillemiddelordningen i 1.000 kr er som følgende:

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
461	707	850	1 050	995	995	2 268

Det har som tidligere nevnt, vært arbeidet godt med planlegging og forhåndsgodkjenning av flere store prosjekter de siste årene. Dette skaper visse problemer når flere forhåndsgodkjente prosjekter skal settes ut i livet samtidig, og flere anlegg konkurrerer om de samme kommunale bevilgningene. Resultatet er at enkelte anleggseiere iverksetter anleggsplanene sine uten kommunale midler og spillemidler.

Konklusjonen: plandokumentet er et viktig styringsredskap i arbeidet med prioritering og utbygging/drift av idrett og friluftsanlegg i kommunen.

6. Aktivitetsmønster og anleggsbehov

6.1. Organisert idrett

Det er i alt **20 idrettslag** i Sunndal tilsluttet Norges Idrettsforbund, og **4 skytterlag** tilsluttet Det frivillige skyttervesen. Oversikt over idrettslag / skytterlag følger vedlagt.

Videre er det et aktivt bedriftsidrettsmiljø i kommunen, gjennom organiserte turneringer / serier ute og inne (sommer og vinter).

Sunndal idrettsråd er en aktiv samarbeidspartner for å kartlegge det langsiktige anleggsbehovet og aktivitetsmønsteret:

De synspunktene som her fremmes vedrørende framtidig anleggsutbygging samsvarer godt med den hovedmålformuleringen og de intensjonene som er nedfelt i dette plandokumentet.

6.2. Friluftsliv og uorganiserte aktiviteter

Det foregår en omfattende **uorganisert idretts-, mosjons og friluftslivsaktivitet** i tilknytning til boligområder / nærmiljøer, nære naturområder og hytteområdene rundt om i kommunen. Omfanget av denne aktiviteten lar seg vanskelig tallfeste og er ikke omtalt videre i denne planen. En indikasjon på denne aktiviteten gir besøket på trimpostene. Det finnes om lag **17 trimposter** i kommunen med et samlet årlig besøk på anslagsvis 130.000. Med utgangspunkt i Sunndalsøra har vi et godt og mye brukt system av turstier og -veier; Drivapromenaden, Kaptein Drejer-løypa, Oreiman og Fagerhaugan idrettspark. Aktiviteten her er svært stor, men vanskelig å tallfeste. Også i grendene finner vi et tilsvarende stinett. Sett i relasjon til forutsetninger og målsettinger for denne planen, er dette den aktiviteten som best samsvarer med disse.

Turisthyttene i kommunen har ca. **7000 overnattinger i året** (store variasjoner fra år til år) - se tabell. Summen av overnattinger kan ikke sammenlignes direkte, blant annet er Aursjøhytta tatt med til tross for at den ligger i Nesset kommune. De fleste av disse er personer som går fra hytte til hytte, Aursjøhytta, Vangshaugen, Renndølsetra og Innerdalshytta har en del overnattingsgjester som ikke er på fjelltur fra hytte til hytte. De fleste av disse driver forskjellige former for friluftsliv i tilknytning til hyttene. Dagsbesøk kommer i tillegg.

Fritidsboliger i Sunndal	
Grødalen / fjellgardene	370
Torbudalen	130
Ålvundfjord	110
Kommunen for øvrig	140
Fritidsboliger totalt	750

Det er om lag **750 hytter og andre fritidsboliger** i kommunen, se tabell. Antar vi en gjennomsnittlig bruksfrekvens på 10 dager i året av i gjennomsnitt 3 personer gir dette **22 500 overnattinger i året**. Utøvelse av forskjellige former for friluftsliv er hovedbeskjeftigelsen ved opphold på hytta for mange.

Både antallet av overnattinger på turisthyttene og antall hytter i kommunen tyder på at det utøves et omfattende og aktivt friluftsliv i tilknytning til disse.

Kart og turbeskrivelser er viktige anlegg for friluftslivet. Kommunen ga i 2007 ut «*Turkart med tettstedsutsnitt*» over kommunen. Det ble sendt et eksemplar til hver husstand og det har vært et jevnt salg. Opplaget er nå i ferd med å gå ut. Kartet ble for øvrig kåret til «beste kart» av fagjuryen på den nasjonale kartkonferansen i 2008.

Arne Kittelsen har utgitt «*Trimturer i Sunndal*» hvor over 30 trimturer er beskrevet, det var avtale om at de også skulle være tilgjengelige via sunndal.com men de har ikke vært tilgjengelige siden 2010. De blir nå tilgjengelige på www.MoRotur.no, ca 20 turer er tilgjengelig per i dag.

Erlend S. Aarflot og Frode Nerland har utgitt boka «*Toppturer i Sunndal*» (2011) som beskriver 70 toppturer.

VURDERINGER

7. Prinsipper for utbygging og tilrettelegging

Ved planlegging og utbygging av anlegg og områder for idrett og friluftsliv står en overfor spørsmål som bl.a. knytter seg til lokalisering, dimensjonering og ikke minst utforming.

Fra sentrale myndigheter presiseres at en ved lokalisering og utforming av områder og anlegg i sterkere grad enn til nå må vurdere miljøforhold, landskapspleie og estetiske forhold. Trivsel, mulighetene for naturkontakt og opplevelser er svært viktige momenter å ivareta ved bygging og tilrettelegging av idrettsanlegg og friluftsområder.

De samme signalene ligger i forutsetninger og målsettinger for denne planen, jfr. kap. 3.

Ut fra dette tilrås at følgende hovedprinsipper legges til grunn for en samordnet anleggspolitikk for idrett og friluftsliv i kommunen:

HOVEDPRINSIPPER VED UTBYGGING AV ANLEGG OG OMRÅDER FOR IDRETT OG FRILUFTSLIV:

- Nærhet til bomiljø.
- Trafikksikker og lett adkomst.
- Koordinering av behov for skole, idrett og friluftsliv.
- Koordinering av behovene til idretten og behovene til andre kulturaktiviteter.
- Tilpasning av samme anlegg for flere brukergrupper.
- Koordinering av behovene til idrettsorganisasjoner, reiselivsbedrifter og annen næringsvirksomhet.
- Estetiske forhold og miljøforhold vektlegges.
- God tilgjengelighet med kollektive transportmidler.
- Tilrettelegging og tilpasning for alle befolkningsgrupper.

8. Arealbruk for friluftsliv

8.1. Klassifisering

I forskjellige plansammenhenger og statlige dokumenter vises ofte til en klassifisering av friluftsområder som vi finner det hensiktsmessig å referere kort og nytte i drøftingene.

Inndeling etter avstand fra bolig

For planlegging for friluftsliv skiller en gjerne mellom

- nærturområder - områder innen gang- / sykkelavstand fra bolig (< 1 km)
- dagsturområder - områder en bruker bil eller offentlig kommunikasjon til å komme til, men så nær bolig at en kan dra fram og tilbake på dagen, og/eller der områdene er store nok for dagsturer (“marka-områder” ved større byer f.eks.)
- langturområder - områder der reiseavstanden er for stor for dagsturer, og der områdene er store nok til flere dagers turer.

Inndeling etter viktighet

En skiller videre mellom friluftsområder etter grad av verdi på lokal, regional og nasjonalt plan:

- lokal verdi (dvs. for folk i kommunen / lokalsamfunnet)
- regional verdi (dvs. for folk i hele fylket / landsdelen) eller
- nasjonal verdi (dvs. for folk fra hele landet og ofte også utlandet)

Aktuelle kategorier i Sunndal

Nærturområder - viktige hovedferdselsårer (bolignære områder)

Dette er de naturområdene som ligger innenfor gangavstand fra boligområdene. God tilgang på natur gjør at vi har brukbare nærturområder for alle boligområder. Tilretteleggingen, særlig for funksjonshemmede og foreldre med små barn, varierer.

Dagsturområder - langturområder (fjellet og kysten)

Fjellområdene våre er både lokale dags- og langturområder, samtidig som størstedelen av dem er klassifisert som nasjonale langturområder av statlige friluftmyndigheter. Mesteparten av fjellområdene er vernet av nasjonale myndigheter etter naturvernloven og derved sikret for et enkelt friluftsliv. De kystnære områdene egnet for friluftsliv kommer i kategorien lokale dagsturområder. Det er få av disse i Sunndal og de er derfor viktige å ta vare på.

8.2. Utfordringer knyttet til friluftsområder i Sunndal

Nærturområdene

Vi er så heldig at vi for alle boligområder har naturområder i umiddelbar nærhet. Det er viktig å ta vare på dette i planleggings- og utbyggingssammenheng - ikke minst muligheten til å kunne starte turen hjemmefra uten å måtte bruke bil. Hovedutfordringen er å sikre korridorer gjennom og ut fra boligområdene, og hindre at disse kuttes av andre tiltak.

Fjord- og strandområdene

Vi har mye strandlinje mot sjø i kommunen, men store deler av denne strandlinja er enten for bratt og ulendt for strandtilknyttet friluftsliv, eller det går bilvei med stor trafikk så nær veien at stranda er uegnet eller lite attraktiv for friluftsliv. De egnede områdene er derfor viktige å ta vare på.

Fjellområdene

Storparten av kommunen er fjell, og disse er mye brukt til fot- og skitur. Alle turisthyttene og de fleste private hyttene ligger i fjellet.

Mesteparten av fjellområdene er *vernet* etter naturvernloven. Vernereglene gjør nyanlegg for fotturisme avhengig av tillatelse fra vernemyndighetene, ny tilrettelegging skal ikke være i strid med verneformålet.

For Dovre - Sunndalsfjella er konflikten *villrein i forhold til ski- og fotturisme* sentral. Simlene har tilhold i fjellene rundt Grøvdalen og rundt og nede i Reppdalen og Skirådalen før, under og etter kalving, ca 15.3. - 15.6. Tiltak som Sunndal Ski Session er med å redusere denne konflikten.

Verneområder, Sunndal kommune	Verneform	Når vernet	Areal (km ²)	Areal (%)
Sunndal kommune totalt	-	-	1712	100,0 %
Eksisterende naturverneområder:			1 153	67,3 %
Innerdalen	Landsk.vern	1967 / 77	71,4	4,17 %
Trollheimen	Landsk.vern	1987	124	7,24 %
Gjørahaugen	Nat.res.	2000	2,60	0,152 %
Dovrefjell - Sunndalsfjella	Nasj.park	2002	571	33,4 %
Åmotan - Grøvudalen	Landsk.vern	2002	146	8,53 %
Eikesdalsvatnet	Landsk.vern	2002	154	8,99 %
Torbudalen biotopvernområde	Biotopvern	2002	77,6	4,53 %
Øksendalsøra	Nat.res.	2002	0,182	0,011 %
Oppdølstranda	Nat.res.	2003	3,94	0,230 %
Knutsløyan	Nat.res.	2003	0,140	0,008 %
Ottem	Nat.res.	2003	1,58	0,092 %
Småvollan	Nat.res.	2003	0,378	0,022 %

Det er merkede sommerruter mellom turisthyttene. Det er ikke merkede vinterruter med unntak av at løypa til Torbudalen merkes for hytteforeningen i Torbudalen under ledelse av Statens naturoppsyn.

Adkomst er også en del av tilretteleg-

gingen. Stort sett er atkomsten god, med parkeringsmuligheter ved innfallsportene. Tre områder mangler tilfredsstillende parkeringsmulighet, det er Hafsåsen (parkering for turer til Torbudalen/Geitådalen), Jordalsgrenda og Nerdal (adkomst til Innerdalen). Det må arbeides for at alle utfartsområdene får tilfredsstillende og sikker adkomst.

8.3. Prioriterte områder

Nærområder

En bør prioritere de områder / prosjekt som kan nyttes av et stort antall mennesker uten tiltransport med bil. Dette vil i praksis si områder i tilknytning til Sunndalsøra. Videre prioriteres områder der en oppnår synergieffekt med satsing på andre områder.

Det foreslås at en i planperioden arbeider videre for å sikre, utbygge og vedlikeholde følgende turstier / løyper:

- Drivapromenaden ferdig utbygd men skadet i flommen 2011.
- “Kaptein Drejer - løypa”
- Leikvin kulturminnepark
- BUS-traseen, fra Sjølseng til Toppheis via Dalaråa (fra Dalaråa til Toppheis utenfor fareområdet bak skytebanen).

Kommunen har et godt utbygd nett med gang- og sykkelveier, og mange steder går gamle veier parallelt med hovedveiene. Med relativt liten innsats ligger det derfor til rette for å lage et nett av trafikk sikre og trivelige traséer for sykkel turer. De traseene som er aktuelle er Sunndalsøra - Gjøra - Jenstad - Lindalen (- Dindalen - Oppdal), Sunndalsøra - Øksendal - Brandstad - Jønnstad, Ålvundfjord - Nesøya.

Tilråding:

- * Det skal arbeides for sikring og videre utbygging av følgende eksisterende turløyper/stier: Drivapromenaden, Kaptein Drejer-løypa, Leikvin kulturminnepark og BUS-traseen i Litldalen
- * Det skal arbeides for sikring og utbygging av sykkeltraséer: Sunndalsøra - Gjøra - Jenstad - Lindalen (- Dindalen - Oppdal); Sunndalsøra - Øksendal - Brandstad - Jønnstad; Ålvundfjord - Nesøya.
- * Det bør arbeides for at Vegvesenet tar ansvar for å oppgradere eksisterende G/S-veg Hoelssand – Grøa til dagens norm med belysning av strekningen.

Områder langs elv

Det har i planleggingssammenheng vært arbeidet for å sikre ferdselssoner/friområder langs de sentrale vassdraga i kommunen. Dette hensynet er også sikret ved at kommuneplanens arealdel angir vassdragsområde for vernede vassdrag (100-metersbeltet rundt disse - Ålvundelva og Grøvuvasdraget) og tilsvarende sone (50-metersbelte) med byggeforbud langs alle vassdrag. I forbindelse med framtidige plan- og utbyggingsoppgaver i slike områder bør en holde fast ved dette prinsippet. Dette er regulert i plan- og bygningsloven § 1-8. Dette vil gjelde følgende vassdrag/elver:

- Driva med Grøa- og Grøvuvasdraget.
- Litldalselva
- Usma
- Ulvåa

Tilråding:

- * Det skal sikres ferdselssoner/friområder langs de sentrale vassdraga i kommunen.

Strandområder

Fra statlig hold regnes strandsonen langs sjø som spesielt verdifull, noe som kommer til uttrykk i plan- og bygningslovens § 1-8. *Denne gir forbud mot bygging og fradeling i 100-metersbeltet langs sjøen.* Følgende strandområder i kommunen vurderes som sentrale med tanke bruk til friluftslivsformål:

- Flåstranda / Flåøya (reguleringsplan for Flåøya med stor vekt på friluftsliv vedtatt 1999)
- Ålvundfjorden: Fuglvågen (Fuglvågen er sikret ved offentlig kjøp)
- Neslandet / Nesøya (reguleringsplaner)
- Øksendalsøra (naturreservat) inkludert Bøneset (reguleringsplan)
- Håsøran (reguleringsplaner)

Bønnaleira ved småbåthavna i Ålvundfjord er en mye brukt badeplass, men ikke regulert eller avtalefestet med grunneier.

Eventuelle tilretteleggingstiltak utover dette i de øvrige nevnte strandområdene vurderes nærmere ved behov i planperioden.

Tilråding:

- * Sikre ferdsel langs strandområdene fra Småbåthavna i Ålvundfjord og til Steinsvoll.
- * Flåøya sikres som friluftslivsområde
- * Sikre Bønnaleira som offentlig badeplass.

Fjellområdene

Stinett: Dagens merkete stinett for fotturister bygd ut av og vedlikeholdt av turistforeningene.

Holdningen i planen er at det etableres en arealsonering for fjellområdene der det ikke åpnes for nye stier / løyper eller turisthytter.

Parkering:

Det er for en stor del etablert gode parkeringsmuligheter ved de mest sentrale utfartsområdene i kommunen, noen av disse med publikumstolett:

- Børsetlia: Toalett iservicebygg/varmestue.
- Jordalsgrenda, nye parkeringsplass planlagt men ikke gjennomført det er innført bomveid-ordning opp dalen. Kommunal parkering ved Liagårdene (kommunal veg).
- Torbudalen: Toalett og overnattingsanlegg ved fjellcampingplassen ved Vikseterkollen
- Jenstad (Lindalen / Skirådalen).
- Hallen (Grøvudalen): Toalett og parkeringsplass med tilfredsstillende kapasitet.
- Hafsåsen (Geitådalen): Planlagt parkeringsplass for dagsturister og overfart til Torbudalen.
- Nerdal (Innerdalen): Nytt toalett er ferdig bygd. Ventebu (tilhører Innerdalshytta). Parkeringskapasiteten er for liten.
- Vangshaugen (Grødalen): Toalett. Parkeringsavgift for vinterparkering er innført.

Det er i dag gode toalettanlegg ved de fleste parkeringsplasser.

Aursjøvegen er en viktig adkomstveg til sentrale friluftsområder i kommunen. Det er viktig at denne adkomstmuligheten opprettholdes, og er allment tilgjengelig. Veien går gjennom Torbudalen biotopvernområde, i følge forskriften kan veien ikke åpnes for gjennomkjøring før 1.6 og etter 1.12 (fra Krøsbekken til Aurstupet).

Renovasjon:

Det skal tilrettelegges renovasjonsordninger knyttet til de nevnte parkeringsplassene. Dette er ikke videre vurdert i dette plandokumentet, men er håndtert av kommunalteknisk tjeneste. Kommunen her pålagt å gjøre dette, jf. forurensingsloven § 35 2. ledd.

Tilråding:

- * Parkering: Parkeringsplass på for hytteeiere og turfolk som skal ferdes i Geitådalen og over til Torbudalen foreslås plassert vest for bru ved Røymobrua. Det må settes av midler til dette.
- * Renovasjon: Etablering av renovasjonsordninger ved parkeringsplassene ved de sentrale utfartsområdene i kommunen vurderes i løpet av planperioden.

Områder for skiløyper

Oppkjøring og merking av skiløyper for allmennheten og konkurranser kan utføres uten kommunal godkjenning av idrettslag, hjelpekorps og turistbedrifter. Dette forutsetter at nærmere vilkår om forbud mot kjøring i villreinområdet, tidspunkt for kjøring m.v. gitt i kommunal forskrift overholdes.

Kommunen gir tilskudd til eller betaler for oppkjøring av skiløyper i de tre områdene beskrevet nedenfor. Det foreslås at kommunen oppretter traseer for faste merkede og oppkjørte skiløyper i følgende områder:

- Grødalen, fra Storbrua til Stortæla, ref reguleringsplan vedtatt 2011. Hytteierforeningen ønsker nå denne utvidet til en rundløype med ny trasé på sørsida av dalen.
- Jordalsgrenda, fra øvre kraftstasjon og til Romsdalsskaret, ref reguleringsplan
- Børsetfjellet til Stortuva, etter løype godkjent av Sunndal kommune 2011.
- Eksisterende lysløyper som prepareres av idrettslagene kommer i tillegg.

Oppkjøring av skiløyper, rydding og tilrettelegging av traseer m.v. krever også tillatelse fra grunneier. Det det finnes hytteierforening e.l. bør disse stå ansvarlig for å inngå slike avtaler.

Sunndal kommune har kjøpt inn en ny tråkkemaskin som driftes av IL Ulvungen.

Tilråding:

- * Det skal tilrettelegges for etablering av faste merkede og preparerte skiløyper i Jordalsgrenda, Grødalen og på Børsetfjellet. Tilskuddsordning etableres permanent.
- * Informasjonsskilt med løypekart, plan og kontakttelefon for oppkjøring, for oppkjøring settes opp ved utgangspunkt for løypene.

Andre områder

Tredalspollen har tidligere vært både badeplass, fiskeplass og en naturperle for beboere i Verksbyen, Litldalen og Øra for øvrig. For en del år siden sank vannstanden i Pollen deler av året, og en prosess med gjengroing og tilslamming startet og fiskestammen forsvant. Årsaken er etter alt å dømme redusert vanngjennomstrømming som følge av tekniske inngrep som endret grunnvannsforholdene.

Golfbanen i Tredalen har til nå vært drevet på dispensasjon. I utgangspunktet skal permanente golfbaner ha reguleringsplan. Slik plan bør utarbeides.

Tilråding:

- * Det bør planlegges tiltak som tilbakefører Tredalspollen til normal vannkvalitet
- * Bruk av området må avklares med grunneier
- * Det bør utarbeides reguleringsplan for golfbanen. Dette er i utgangspunktet ansvaret til golfklubben og grunneier.

9. Langsiktige oppgaver (10-12 år)

Det blir ikke i dette plandokumentet tatt stilling til hvor sterkt kommunen bør involvere seg i de enkelte prosjektene, bl.a. i forhold til eventuelle kommunale tilskudd. Dette forutsettes vurdert konkret i forbindelse med behandling av detaljerte planer og søknader knyttet til det enkelte anlegg. De prioriteringslister for anleggsutbygging som er tatt inn i dette plandokumentets kap. 10, vil være retningsgivende når det gjelder videre prioritering av de enkelte prosjekter i henhold til kommunal tilrettelegging i plan- og budsjettmessig sammenheng.

Plangruppa ser klare tegn til at anleggssituasjonen i kommunen er slik at det etter hvert viser seg problematisk både økonomisk og kapasitetsmessig å holde anleggene vedlike, mens vi langt på vei har det som det er behov for av anlegg. Det er i den sammenheng et tankekors at spillemidler gis bare til anleggsutbygging, ikke til utstyr for vedlikehold av anlegg. Særkretnene har nå fått en egen ordning hvor hvert enkelt idrettslag kan søke om midler til utstyr. Omfanget av denne ordningen er foreløpig ikke så stor.

9.1. Uprioritert liste over langsiktige behov for idrettsanlegg 10-12 år framover

ANLEGG	BYGGHERRE	TOTAL KOSTNAD (1000 KR)	FORSLAG KOMMUNAL FINANS.ANDEL (1000 KR)	MERKNADER
Bane for jaktfeltskyting	Sunndal jeger og fiskerforening			Ikke prosjektert, mulig plassering Vettamyra /Svinberget
Elektroniske skiver 100m	Hov skytterlag			Under prosjektering
Forlengelse av lysanlegg	Sunndal Fjellheis			Ikke ferdig prosjektert
Forlengelse av skitrekket	Sunndal Fjellheis			Ikke prosjektert
Garasje for snøscooter/smørebu/toale	Øksendal IL			Ikke prosjektert
Motorsenter	NMK Sunndal			Trialanlegg bygd og planer for videre utbygging er til ankebehandling hos fylkesmannen
Orienteringskart	Kvass/Ulvungen			Ikke prosjektert
Skileikanlegg	Driva IL			Prosjektert ferdig
Skileikanlegg	Øksendal IL			Ikke prosjetert
Skiskytteranlegg	IL Ulvungen			Ikke prosjektert
Squash –hall	Sunndal kommune			Ikke prosjktert
Tennisbane Fagerhaugan Idrettspark	Sunndal kommune	1.000	667	Ikke prosjektert

ANLEGG	BYGGHERRE	TOTAL KOSTNAD (1000 KR)	FORSLAG KOMMUNAL FINANS.ANDEL (1000 KR)	MERKNADER
Tennisbane Øksendal	Øksendal IL			Ikke prosjektert
Vinterlandet GjØra, ombygging av lysløype, nærmiljøanlegg ved skole/butikk	Driva IL			Under prosjektering i forbindelse med vinterlandet GjØra
Utendørs svømmebasseng med stupemulighet	Sunndal kommune	6.000	4.500	Ikke prosjektert, tomt avsatt ved svømmehallen
Utvidelse Klubbhus Sande stadion med lager, tribune og pressefasiliteter	Sunndal kommune			Ikke prosjektert
Rehabilitering Sande Stadion	Sunndal kommune			Ikke prosjektert
Sunndal kunstgrasbane, rehabilitering	Sunndal kommune	3.600	2.400	Ferdig prosjektert, bygges sept 2012
Fotballhall Sunndal	Sunndal kommune	18.750	0	Ferdig prosjektert, forhåndsgodkjenning innsendt til kulturdep
Nærmiljøanlegg Furu skole	Sunndal kommune	1.200	600	Ikke prosjektert
Nærmiljøanlegg Løykja skole	Sunndal kommune	400	200	Første byggetrinn ferdig prosjektert, kommunal finansiering ok
Friluftslivsanlegg, stier, skilting, tilrettelegging for sykkel,	Sunndal Fjellstyre/Sunndal kommune			Ikke prosjektert
Friluftslivsanlegg klatring	Samarbeid frivillige/ kommune			Ikke prosjektert
Friluftslivsanlegg bading Bønaleiret, sauna med mer Å. fjord	Sunndal kommune			Ikke prosjektert
Friluftslivsanlegg Flå Stisystem rundt våningshus	Sunndal kommune			Under prosjektering
Friluftslivstiltak aksene Aursjøveien	Sunndal kommune Aursjøveiprojekt			Under prosjektering
Tilrettelegging trimturer	Sunndal kommune			Ikke prosjektert
Turstier/naturstier Øvre Sunndal	GjØra Bygdeutvikling og Driva IL			Planene under prosjektering, En del av vinterlandet GjØra
Feltrittbane	Sunndal Rideklubb			Ikke prosjektert

ANLEGG	BYGGHERRE	TOTAL KOSTNAD (1000 KR)	FORSLAG KOMMUNAL FINANS.ANDEL (1000 KR)	MERKNADER
Oppgradering og forlengelse av lysløype Løykja	Grøa IL			Ikke prosjektert
Flytting av skileikområde Løykja	Grøa IL			Ikke prosjektert
Sykkelareana for offroad på Smisetfoss	Hardhausen IL			Ikke prosjektert
Sykkelløype fra Å-eid til Å-fjord	Å-fjord bygdalag i samarb.	1.094		Ikke ferdigprosjektert
Rehabilitering Leikvoll stadion	IL Ulvungen			Ikke prosjektert
Rehabilitering klubbhus Leikvoll	IL Ulvungen			Ikke prosjektert
Garasje Leikvoll	IL Ulvungen			Ikke prosjektert
Skiskytteranlegg med forlengelse av langrennsløype	IL Ulvungen			Ikke prosjektert
Plast i hoppbakke 15m	IL Ulvungen			Ikke prosjektert
Orienteringskart	IL Ulvungen			Ikke prosjektert
Turløyper/turstier	IL Ulvungen			Ikke prosjektert
Skøytebene ved Ålvundeid skole	IL Ulvungen			Ikke prosjektert
Skiløype Grødalen beskrevet i ny reguleringsplan, fra Storbua til Stortæla	Driva IL i samarbeid med grunneiere og hytteeiere			Ikke prosjektert
Skiløype Jordalsgrenda	Grunneiere og idrettslag i samarb			Ikke prosjektert
Kjørebri over elv ved øvre kraftstasjon Jordalsgrnda	Grunneiere og idrettslag i samarb			Ikke prosjetert, søknad om midler motatt
Parkeringsplasser Jordalsgrenda	Grunneiere i samarbeid med Sunndal kommune			Ikke prosketert
Parkeringsplasser Skålvollan	Torbudalen hytteerierforening i samarbeid med Sunndal kommune			Ikke ferdig prosjektert
Bruer og stisystem i Åmotan	Grunneiere og kommune i samarbeid			Ikke prosjektert
Elektronsiske skiver Dalaråa	Sunndal Pistolklubb	579	193	Ferdig prosjektert ,spillemiddelsøknad sendt
Gangbru over Driva, med stisystem langs elva	Sunndal kommune			Ikke prosjektert
Utendørs sprangridebane	Sunndal Rideklubb			Ved veibygging må eksisterende bane

ANLEGG	BYGGHERRE	TOTAL KOSTNAD (1000 KR)	FORSLAG KOMMUNAL FINANS.ANDEL (1000 KR)	MERKNADER
				flyttes,
Skatebane ved Øra Skole	Sunndal kommune			Ikke prosjektert,
Lagerlokale for Sunndal fotball, og Sunndal sportshall	Sunndal kommune			Ikke prosjektert ennå
Nærmiljøanlegg ved Fagerhau- gan idrettspark	Sunndal hunde- klubb			Ikke prosjektert
Lagerbygg med toalett	Sunndal hunde- klubb			Ikke prosjektert
Innkjøp av snøskuter og tidta- keranlegg	Grøa IL			Ikke kostnadsbereg- net
Oppgradering av stisystemet fra Hoel til Grøa med tanke på preparering av skiløype	Grøa IL			Ikke prosjektert

PRIORITERINGER

10. Prioriterte utbyggingsoppgaver i perioden 2012 -2017

10.1. Generelt

Temaplanen skal inneholde en prioriteringsliste for utbygging av anlegg og områder for idrett og friluftsliv som planlegges igangsatt eller fullført i planperioden. Det forutsettes at listen justeres årlig, ut fra framdriften på de enkelte anlegg og områder, og eventuelt nye utfordringer. Denne justeringen bør skje i forbindelse med rullering av økonomiplanen, og før den årlige behandlingen av søknadene om spillemidler.

10.2. Økonomi

Som hovedregel gir kommunen tilskudd til 1/3 av kostnadene til anlegg som blir godkjent som spillemiddelprosjekt (jfr. kap. 4.3). I gjeldende økonomiplan for perioden 2011 - 2015 er kommunens samlede investeringsbudsjett til idrettsformål ikke stor. For årene 2011 til 2014 er midlene bundet opp til fotballhall Ålvundfjord. De følgende prioriteringslistene i kap. 10.3, 10.4, 10.5 skal være retningsgivende for kommunens prioritering av midler til utbyggingsformål innen de områder denne planen omhandler. Prioriteringsliste 10.6 er en samliste som er planens prioriteringsliste når det gjelder utbygging i den neste 5. års perioden

Årlige kommunale budsjettvedtak og prioriteringer vil bestemme omfanget av, og hvem som til enhver tid skal få, kommunale tilskudd til utbygging av anlegg og områder for idrett og friluftsliv.

10.3. Prioriteringsliste idrettsanlegg

PRI	ANLEGG	BYGG- HERRE	TOTAL KOSTNAD (1000 KR)	FORSLAG KOMMUNAL FINANS. ANDE L (1000 KR)	MERKNADER
1.	Tilskudd ikke- kommunale kulturanlegg (Oppfølging av idretts- og friluftslivsplanen)	Frivillige lag og foreninger		500	Prioritere anlegg som gir tilgang på spillemidler. Pengene for 2010 til og med 2013 bevilget til fotballhall Ålvundfjord
2	Flerbrukshall Sunndal ungdomsskole	Sunndal kommune	12.140	8.140	Ferdig utbygd, 1 del spillemidler utbet, regnskap mangler
3	Innendørs skytebane	Hov skytterlag, Sunndal jeger- og fiskerforening	1.088	362	Kommunal finansiering ok, mangler spillemidler
4	Rehabilitering av Sunndal kunstgrasbane	Sunndal kommune	3.400	2.400	Ferdig prosjektert, mangler spillemidler
5	Fotballhall Sunndal Fagerhaugan idrettspark	Sunndal fotball	18.750	0	Ferdig prosjektert, søknad om forhåndsgodkjenning sendt kulturdep
6	Omlegging av lysløypa på Gjøra	Driva IL			Under prosjektering del av vinterlandet Gjøra
7	Elektroniske skiver pistolbane Dalaråa	Sunndal Pistolklubb	579	193	Ferdig prosjektert, spillemidler mangler
8	Motorsenter	NMK Sunndal			Under prosjektering, avventer anke på plansak.
9	Lysløype Løykja, rehab	Grøa IL			Ikke prosjektert
10	Tennisbane Sande stadion	Sunndal kommune	1.000	667	Under prosjektering
11	Utvidelse av klubbhuset på Sande Stadion med pressefasiliteter, nye garderøber, overbygd tribune og nye lagerrom	Sunndal kommune og Sunndal Fotball			Ikke prosjektert
12	Elektroniske skiver 100m	Hov skytterlag			Under prosjektering

10.4. Prioriteringsliste nærmiljøanlegg

PRI	ANLEGG	BYGG- HERRE	TOTAL KOSTNAD (1000 KR)	FORSLAG KOMMUNAL FINANS.ANDEL (1000 KR)	MERKNADER
1.	Nærmiljøanlegg Hoelsand Kunstgras på ball-løkke	Sunndal kommu- ne/Furu gren- dalag	800	400	Under prosjektering
2	Nærmiljøanlegg Gjøra Skileikområde	Driva IL	400	200	Ferdig prosjektert 90.000 bevilget til pro- sjektet, spillemidler mangler
3	Nærmiljøanlegg v/Øra skole Skateanlegg	Sunndal	800	400	Under prosjektering
4	Nærmiljøanlegg Sunndal hundeklubb ved Sunndal sportshall, agilitybane og dresurområde, aktivitets- område	Sunndal hun- deklubb	800	400	Ikke prosjektert
5	Nærmiljøanlegg v/Sunndalsøporten Prosjekt "Trollskogen"	Gjøra Bygde- utv og Driva IL	800	400	Ikke prosjektert
6	Nærmiljøanlegg ved Sunn- dalsporten	Driva IL	400	200	Ikke prosjektert
7	Nærmiljøanlegg ved Ål- vundfjord stadion / småbåt- havna	Ålvundfjord småbåtlag	60	40	Ikke prosjektert

10.5. Prioriteringsliste friluftsliv

PRI	ANLEGG	BYGG- HERRE	TOTAL KOSTNAD (1000 KR)	FORSLAG KOMMUNAL FINANS.ANDEL (1000 KR)	MERKNADER
1	Skiløyper Grødalen	Grunneiere og hytteeiere og kommune			Ny prosjektering nød- vendig
2	Skiløyper Jordalsgrend med parkeringsplasser	Grunneiere og hytteeiere og kommune			Ny prosjektering nød- vendig
3	Aksjon Pollen – utbedring for å tilbakeføre vannkvaliteten til opprinnelig standard	Sunn dal kom- mune			Avklaring med grunneier om bruk av området.
4	Sikring/utbygging av turstier - Kaptein Dreier løypa - Leikvin kulturminnepark - BUS-traseen, fra Sjølseng - Dalaråa/ - Flagnuten sikring av sti - Drivapromenaden	Sunn dal kommune og idrettslag	400	200	Planarbeid ikke iverksatt
5	Vinterlandet GjØra, nærmiljø- anlegg, ”Trollskogen ”	Driva IL/GjØra Bygdeutv			Ikke ferdig prosjektert
6	Parkeringsplass RØymoen	Sunn dal kom- mune			Avtale med grunneier, detaljplanlegging mang- ler
7	Utvikling av FlåØya, stisystem rundt våningshus	FlåØyas venner			Ikke prosjektert
8	Turstier rundt GjØra, del av vinterlandet GjØra	Driva IL			Ikke prosjektert
9	Tursti med mulighet for skiløy- pe fra GrØa til Hoel langs elva	GrØa IL			Ikke prosjektert

10.6. Nyanlegg idrett, nærmiljø og friluftsliv - samlet prioritering for Sunndal kommune i perioden 2011-2016

Pr i	ANLEGG	Sted og byggherre	Mulig byggestart	Komm. finans	Spillemidler	Egne midler dugnad	Totalkostnad	MERKNADER
1	Ny flerbrukshall	Sunndal kommune	2008	8.140	4.000		12.140	Ferdig bygd 2010 25% av spillemidlene mottatt
2	Sunndal Skytesenter	Sunndal Rådhus, Hov skytterlag og SJFF	2010	362	362	362	1.088	Anlegget under bygging, mangler spillemidler
3	Rehabilitering av Sunndal kunstgrasbane	Sunndal kommune	2012	2.400	1.000		3.400	Under bygging, mangler spillemidler
4	Fotballhall Sande	Sunndal Fotball	2012	0	3.200	15.550	18.750	Ferdig prosjektert, spillemiddelsøknad til forhåndsgodkj. I kulturdep.
5	Elektroniske skiver Dalaråa	Sunndal Pistolklubb	2013	193	386	193	579	Ferdig prosjektert, mangler spillemidler og kommunal andel
6	Nærmiljøanlegg Gjøra, skileikområde	Driva IL	2013	200	200		400	Spillemiddelsøkn sendt. Mangler grunneieravtale kr 90.000 bevilget
7	Nærmiljøanlegg Hoelsand, ball-løkke med kunstgras og lekeområde	Sunndal kommune	2013	600	600		1.200	Kunstgras med aktivitetsområde på gammel grusbane
8	Nærmiljøanlegg ved Øra skole	Sunndal kommune	2013					Under prosjektering
9	Skiløyper Grødalen, rydding av trasè	Sunndal kommune i samarbeid med grunthytte-eiere	2014					Ikke prosjektert
10	Skiløyper Jordalsgrend med bru over elv/bekk	Sunndal kommune i samarbeid med grunneiere	2014					Under prosjektering
11	Utvidelse av klubb-	Sunndal	2014					Ikke prosjektert

Pr i	ANLEGG	Sted og bygg- herre	Mulig bygge- start	Komm. finans	Spille- midler	Egne midler dugnad	Total- kost- nad	MERKNADER
	huset på Sande med tanke på presse, lager og rehab garderober	kommune i samarbeid med Sunndal fotball						
12	Parkeringsplass Røymoen	Sunndal kommune	2014					Ikke prosjektert
13	Flåøya friluftsomr. Div prosjekter, sti, parkering, vedlikehold	Flåøyas venner og Sunndal kommune	2014					Videreføres i hele planperioden
14	Rehabilitering, endring av lysløype	Driva IL	2014					Under prosjektering
15	Motorsenter	Wennevold	2014					Grunneierforhold må avklares, ankesak hvor man venter på svar fra M og R Fylke. Mangler prosjektering
16	Nærmiljøanlegg ved Fagerhaugan idrettspark, agilitybane og aktivitetsområde	Sunndal Hundeklubb	2014					Ikke prosjektert
17	Tennisbane Sande stadion	Sunndal kommune	2014	667	333		1.000	Kostnadskalkyle innhentet, under prosjektering.
18	Elektroniske skiver 100 meter Dalaråa	Hov skytterlag	2015					Under prosjektering
19	Pollen, friluftslivs-anlegg	Tredal	2015	200	200		400	Oppstart av planarbeid, avklare med grunneier bruken av arealet rundt Pollen
20	Sunndal Fjellheis ny brukt tråkkemaskin	Sunndal Alpiner	2016	500		500	1.000	Bytte av tråkkemaskin

Tilleggsinformasjon – vedlegg

- Kart er utarbeidet – se vedlegg.
- Støy vurderes i hvert enkelt prosjekt.
- Barnerepresentanten får mulighet til å komme med uttale før behandling i kommunestyret.

Vedlegg 1: Kommunale retningslinjer for barn og unge i planlegging

Barnerepresentant i Sunndal kommune: Kari Thesen Korsnes.

Politisk behandling:

- Vedtak om utsendelse på høring med 6 ukers høringsfrist i møte 20.10.2011 i teknikk-, miljø- og kulturutvalget.
- Første gangs behandling i teknikk-, miljø-, og kulturutvalget i desember 2011.
- Sluttbehandling i kommunestyret i januar 2012.
- .

KOMMUNAL PLANLEGGINGSPROSESS

Kommunen skal:

- a) Vurdere konsekvenser for barn og unge i plan- og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.
- b) Foreta en samlet vurdering av ulike grupper barn og unges oppvekstmiljø for å innarbeide mål og tiltak i kommuneplanarbeidet.
- c) Utarbeide retningslinjer, bestemmelser eller vedtekter om omfang og kvalitet av arealer og anlegg av betydning for barn og unge som skal sikres i planer der barn og unge er berørt.
- d) Organisere planprosessen slik at synspunkter som gjelder barn og unge som berørt part kommer fram og at ulike grupper barn og unge selv gis anledning til å delta.

KOMMUNALE RETNINGSLINJER

Retningslinjer gjeldende for Sunndal kommune:

- a) Lokale leke- og oppholdsmuligheter for barn og unge skal vurderes før boliger og veger plasseres. Bestemmelsen gjelder ikke boliger tilknyttet stedbunden næring.
- b) Spredt boligbebyggelse bør ikke lokaliseres lengre fra barneskole enn 4 km dersom det ikke finnes tilbud om skolebuss. Adkomst til annen offentlig service skal fortrinnsvis være langs gang- og sykkelveg eller lite trafikkert offentlig veg.
- c) Små boligfelt (mindre enn 20 boenheter) eller boliggrupper skal ha min. 1 da felles/offentlig uteoppholdsareal pr. 7 boliger lokalisert inntil trafikkikker lokalveg eller gang- og sykkelveg. Arealet kan deles opp i mindre enheter med minste tillatte størrelse 500 m². Kravet kan frafelles dersom det finnes gode lekeområder med lett adkomst rundt boliggruppene.
- d) I områder med store tomter (større enn 750 m²) bør lekeplasser for små barn (1-3 år) i hovedsak løses på engen tomt, gjerne i samarbeid mellom tomteeierne. I tett bebyggelse bør det være felles/offentlige lekeplasser. Maksimal avstand fra bolig bør være 75 m.

- e) Alle felles/offentlige uteoppholdsarealer skal være godt skjermet mot støy, forurensing og annen helsefare.
- f) I nærområdet til boliger skal det finnes muligheter for ballek. Avstand til ballekmuligheter bør ikke være mer enn 300 m. Med ballekmuligheter forstås et større (ca. 1,5 - 2 da) flatt areal. Arealet bør plasseres slik at det er et naturlig samlingspunkt for større barn og ungdommer.
- g) I forbindelse med reguleringsplanarbeid bør en beskrivelse av sosiale og kulturelle forhold samt en registrering av servicetilbud foreligge. Dersom svakheter klarlegges bør tiltak til forbedring komme fram til politisk behandling.
- h) Nye boligområder skal sikres med fysiske stengsler mot riks- eller fylkesveger der det ikke er naturlige barrierer. Private tomteeiere eller kommunen skal sørge for at gjerde eller lignende settes opp.
- i) Felles /offentlig uteoppholdsarealer skal være ferdig opparbeidet senest ett år etter første innflyttet bolig i et nytt eller utvidet boligområde.

Vedlegg 2: Skilt- og merkenorm for Sunndal kommune

Skiltene skal utføres i tre. **Trykkimpregnert virke brukes bare der det er helt nødvendig** (d.v.s. i jord - fundament, torvhald). Vi anbefaler å unngå trykkimpregnert virke og i stedet benytte støpte fundamenter i betong og jernbeslag. For mindre oppslag vil jordspyd være en svært effektiv løsning om det ikke er mye stein i grunnen. Royalimpregnering e.l. er et mindre miljøskadelig alternativ der vedlikeholdsfri overflate og lang holdbarhet (uten jordkontakt) ønskes.

KATEGORI	OM INNHOLD	ANSVARLIG INSTANS
1. "Stor-tavler"	Infotavler med generell informasjon ved innfart / - kommunegrensene langs riksveg	Kommunalt ansvar
2. Info-tavler	For skilting med utgangspunkt i "kulturminne" langs riksvei, jfr. eks. skilting utført av kulturetaten for Leikvin, Øvre Sunndal, Øksendalsøra m.m. Vedtatt plan ferdig 1996.	Kommunalt ansvar
3. Tematavler	Enklere tavler for informasjon om enkelttemaer / tema langs veier / stier. (Jfr. eks. tavle for Fagerhaugan idrettspark.) <i>Standard arbeidstegning, se vedlegg</i>	Anleggseiere / interesseorg. / lag
4. Navneskilt / veivisere	Disse utføres som freste treskilt med standardisert utførelse (jfr. Torbudalen hytteeierforr.) Veivisere som navneskiltene med retningspil i tillegg. <i>Se vedlegg</i>	Anleggseier / interesseorg. / lag
5. Løype-merking	Et felles system for merking av turløyper og stier rundt i kommunen (i tillegg til KNTs nett). Standardene bør samordnes. I skogsterreng malte treklosser(24 x 24 x 200 mm) opphengt i greiner. I fjellterreng enkle varder (DNT-standard) med minst mulig maling. (Annet symbol enn DNTs "T".) Fargekoding kan nyttes for å skille løyper i samme område. Vinterstid benyttes kvisting med naturlig kvist (ikke bambus, slålåmstaur e.l.) over skog-grensa. Som hovedregel skal merkes kun én trase mellom start- og endepunkt. Dette kan fravikes i nærturområdene.	Anleggseier / interesseorg. / lag

Fylkeskommunal og nasjonal merkenorm er utarbeidet etter den kommunale normen. Disse kan eventuelt brukes, tillempet den kommunale normen.

Vedlegg 3. Ikke-kommunale idrettsanlegg i Sunndal. Drifts-tilskudd 2012

Fordeling av tilskudd til ikke-kommunale idrettsanlegg 2011 og 2012					
Lagsnamn	Anlegg	Søknads-sum	Netto drifts-utgifter siste år	Tilskudd 2011	Tilskudd 2012
Driva I.L	<ul style="list-style-type: none"> • Korntrøbakken • Lysløype på Gjøra • Skileikområde • Skøytebane/idrettsbane • klubbhus 	120.000	91.000	80.000	73.000
Grøa I.L	<ul style="list-style-type: none"> • Lysløype Løykja • Grøa stadion • Klubbhus • Skileikområde 	61.800	103.000	110.000	80.000
Kvass/ Ulvungen FK	<ul style="list-style-type: none"> • Ålvundfjord stadion m klubb-hus, redskaps-hus, kiosk • Leikvoll stadion: Vedl.hald av fotball-banen og renhold av garderobeanlegg 	160.000	135.000	98.000	104.000
Sunndal IL fotball	<ul style="list-style-type: none"> • Klubbhus • Sjølsengbanen • Håsenbanene 	72.800	39.000	30.000	30.000
Sunndal rideklubb	<ul style="list-style-type: none"> • Stall • Ridebane • Beite på Elverhøy 	360.000	115.000	75.000	86.000
Lagsnamn	Anlegg	Søk-	Netto	Tilskudd	Tilskudd

		nads- sum	drifts- utgifter siste år	2011	2012
Sunndal skytterlag	<ul style="list-style-type: none"> • Skytebaneanlegg Gravem • Feltløype Gjøra 	50.000	48.000	31.000	34.000
I.L. Ulvungen	<ul style="list-style-type: none"> • Klubbhus • Lysløype/trimløype • Skiskytteranlegg • Friidrettsbane • Fotballbane • Tidtakarbu • Tråkkemaskin 	205.000	140.000	101.000	106.000
Øksendal I.L	<ul style="list-style-type: none"> • Erstadengan Stadion • Klubbhus • Lysløype Hjelden • Lysløype Jordalsgrenda • Trimrom 	150.000	95.000	55.000	70.000
Ålvundfjord og Ålvundeid skyttarlag	<ul style="list-style-type: none"> • Elgbane • 200m skytebane • Klubbhus 	25.000	32.000	10.000	10.000
Sunndal Pistolklubb	<ul style="list-style-type: none"> • Pistolbane Dalaråa • Innendørs luft pistolbane 	39.000	35.000	25.000	25.000
Sunndal Jeger og fiskerforening	<ul style="list-style-type: none"> • Leirduebane • Bueskytebane 	10.000	10.000	0	7.000
Sunndal Golfklubb	<ul style="list-style-type: none"> • Golfbane 6 hull, med innendørsbane 	?	15.000	0	5.000
Sunndal Hundeklubb	<ul style="list-style-type: none"> • Agilitybane 	100.000	12.000	5.000	0
SUM DRIFT		1.330.000	905.000	620.000	630.000

Sunndalsøra 10.09.2012

Jostein Trædal
avd.leder idrett

Vedlegg 4: Idrettsanlegg i Sunndal per desember 2012

Dette finnes på nettstedet www.idrettsanlegg.no, og blir årlig oppdatert.
Søkesiden finnes på http://bit.ly/Søk_idrettsanlegg - velg fylke: Møre og Romsdal; og Kommune: Sunndal, klikk "Søk".

Vedlegg 5: Oversikt over ball-løkker og friområder i Sunndal kommune

Oversikt finnes på nettstedet www.idrettsanlegg.no

Vedlegg 6: Idrettslag og skytterlag i Sunndal kommune

Tabellen er sist ajourført i september 2012

Lagsnavn	Leder	Postadresse	Postnr
Driva IL	Alf Sande		6613 GJØRA
Grøa IL	Oddveig Gikling-Bjørnå		6612 GRØA
Hov trim	Heidi Ørbog		6600 SUNNDALSØRA
Il Ulvungen	Dag N Gjersvold		6620 ÅLVUNDEID
Kvass / Ulvungen FK	Anders Røkkum	Postboks 46	6622 Ålvundfjord
Sunndal IL - fotball	Stig Nergård	Postboks 176	6601 SUNNDALSØRA
Sunndal IL - håndball	Berit Rolandsen	Postboks 96	6601 SUNNDA SØRA
Sunndal IL friidrett	Dag Bundgaard	Postboks 96	6601 SUNNDALSØRA
Sunndal karateklubb	v/ Odd Andersen	Langslågt. 11	6600 SUNNDALSØRA
Sunndal svømme og livredningskl.	V/ Gry Osen	Postboks 190	6601 SUNNDALSØRA
Sunndal turnforening	Dag Grønnstrand	Boks 196	6601 SUNNDALSØRA
Sunndal undervannsrugbyklubb			6612 GRØA
Øksendal idrettslag	August Carson		6610 ØKSENDAL
Ålvundfjord Bordtennis-klubb	v/Lars M.Seljebø		6622 ÅLVUNDFJORD
Hov skytterlag	Bent Ivar Sæther	Postboks 141	6601 SUNNDALSØRA
Sunndal skytterlag	Håkon T Gravem		6613 GjØra
Jordalsgrend og Øksendal Skytterlag	Ole Anders Husby		6610 Øksendal
Sunndal Rideklubb	John Ellevseth	Postboks 180	6601 Sunndalsøra
Sunndal idrettsråd	Sissel Hofsbakken Røe	Sigurd Opdahlsgt 3.	6600 SUNNDALSØRA
Ålvundfjord & Ålvundeid skyttarlag	Jørgen Singsdal		6620 Ålvundeid